

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 63

İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim Öğretim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1599 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Teklif Metni8

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin8

• Protokol Metni9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 427469 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim Öğretim Alanında İşbirliği Protokolü”nün onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Binali Yıldırım

İzmir

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1599)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim Öğretim Alanında İşbirliği Protokolü” 26 Temmuz 2017 tarihinde Taşkent’te imzalanmıştır.

Söz konusu Protokol ile iki ülke arasında askeri eğitim öğretim alanında işbirliğinin geliştirilmesi ve ilerletilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda; öğretim amacıyla karşılıklı belirlenen kontenjanlar dâhilinde öğrenci ve öğretmen değişimi, ortak fayda sağlayacak alanlarda uzmanların eğitimi ve akademik personelin mesleki becerilerinin geliştirilmesi, Türkçe ve Özbekçe öğrenmek üzere yerinde dil eğitimine karşılıklı personel gönderilmesi, tarafların koordinasyonu ile tespit edilen ders konularında sınırlı süreli veya eğitim-öğretim yılı boyunca sürekli öğretim elemanı değişimi, eğitimsel-metodik materyaller ile akademik yayın ve bilgilerin mübadelesi öngörülmektedir.

Mezkr Protokölün, iki taraf arasındaki mevcut dostane ilişkilerin uluslararası kurallar ve anlaşmalara uygun olarak geliştirilmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-22385

7 Şubat 2019

Konu: Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26 Temmuz 2017 tarihinde Taşkent’te imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim Öğretim Alanında İşbirliği Protokolü”nü Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

17/5/2019

Esas No: 2/1599

Karar No: 42

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 7/2/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim Öğretim Alanında İşbirliği Protokolü” 14/2/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Sayın Binali Yıldırım imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim Öğretim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 27/3/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna havale edilen 2/1599 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 15/5/2019 tarihli 7’nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında 26 Temmuz 2017 tarihinde Taşkent’te imzalanan ve iki ülke arasında askeri eğitim öğretim alanında işbirliğinin geliştirilmesi ve ilerletilmesini amaçlayan; bu çerçevede öğretim amacıyla karşılıklı belirlenen kontenjanlar dahilinde öğrenci ve öğretmen değişimi, ortak fayda sağlayacak alanlarda uzmanların eğitimi ve akademik personelin mesleki becerilerinin geliştirilmesi, Türkçe ve Özbekçe öğrenmek üzere yerinde dil eğitimine karşılıklı personel gönderilmesi, tarafların koordinasyonu ile tespit edilen ders konularında sınırlı süreli veya eğitim-öğretim yılı boyunca sürekli öğretim elemanı değişimi, eğitsel-metodik materyaller ile akademik yayın ve bilgilerin mübadelesi hususlarını düzenleyen Protokolün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Özbekistan Cumhurbaşkanı Mirziyoyev döneminde Özbekistan’la ilişkilerimizin her alanda somut şekilde ilerlediği,

2017 yılında ilişkilerimizin stratejik ortaklık seviyesine yükseltildiği, 2018’de ise ülkelerimiz arasında Yüksek Düzeyli Stratejik İş Birliği Konseyi ihdas edildiği,

İkili ilişkilerimizin gelişmesinde ekonomi ve ticaretin lokomotif rol oynağı, bu kapsamda Özbekistan’a ihracatımızın geçtiğimiz yıl yüzde 40 artmış olmasının kayda değer bir gelişme olduğu, 2 milyar ABD doları civarındaki yıllık ticaret hacmimizi 5 milyar ABD dolarına yükseltmek ve ekonomik ilişkilerimizi derinleştirmek için çalışmalarımızın sürdürüldüğü,

Cumhurbaşkanı Mirziyoyev yönetiminde Özbekistan’ın izlediği açılım ve reform programının da yakından takip edildiği,

Özbekistan’ın ikili askeri ilişkiler açısından yüksek öncelikli ülke kategorisinde değerlendirilmekte olduğu ve bugüne kadar 585 Özbek askerî personeline Türk Silahlı Kuvvetleri eğitim ve öğretim kurumlarında eğitim verildiği; karşılıklı olarak tatbikatlara fiilî ve gözlemci olarak katılımın sağlandığı,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliği Protokolünün 26 Temmuz 2017 tarihinde Taşkent’te imzalandığı,

Protokolün askerî eğitim, öğretim alanındaki işbirliğini geliştirme ve ilerletme amacına matuf olduğu,

Bu kapsamda karşılıklı olarak belirlenen kontenjanlar dahilinde öğrenci ve öğretmen değişimi, ortak fayda sağlayacak alanlarda uzmanların eğitimi ve akademik personelin mesleki becerilerinin geliştirilmesi, Türkçe ve Özbekçe öğrenmek üzere yerinde dil eğitimi için karşılıklı personel gönderilmesi, tarafların koordinasyonu ile tespit edilen ders konularında sınırlı süreli veya eğitim öğretim yılı boyunca sürekli öğretim elemanı değişimi, eğitimsel metodik materyaller ile akademik yayın ve bilgilerin mübadelesinin öngörüldüğü,

Protokolün iki taraf arasındaki mevcut dostane ilişkilerin uluslararası kurallara ve anlaşmalara uygun olarak geliştirilmesine katkı sağlayacağı,

Protokolün Özbekistan'da iç hukuk onayı sürecinin tamamlandığı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	Denizli	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Haluk Koç</i>	<i>Aydın Adnan Sezgin</i>	<i>Mustafa Canbey</i>
Ankara	Aydın	Balıkesir
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>
Bursa	Erzurum	Eskişehir
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>	<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>	<i>Yunus Emre</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i>
Karabük	Kayseri	Kocaeli
(Bu raporun özel sözcüsü)		

İZMİR MİLLETVEKİLİ BİNALİ YILDIRIM'IN
TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ASKERİ EĞİTİM ÖĞRETİM
ALANINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 26 Temmuz 2017 tarihinde Taşkent'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim Öğretim Alanında İşbirliği Protokolü"nü onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

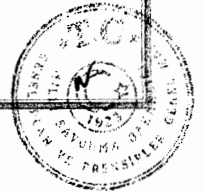
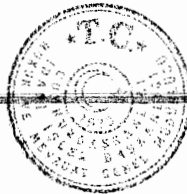
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ASKERİ EĞİTİM ÖĞRETİM
ALANINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜNÜN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
ASKERİ EĞİTİM ÖĞRETİM ALANINDA İŞBİRLİĞİ
PROTOKOLÜ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ASKERİ EĞİTİM ÖĞRETİM ALANINDA İŞBİRLİĞİ PROTOKOLÜ**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti, (bundan böyle Taraflar olarak anılacaktır)

Taraflar arasında ilişkileri dostluk ruhuna dayalı olarak,

08 Mayıs 1996 tarihli Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Arasında Ebedi Dostluk ve İş Birliği Anlaşması ile 16 Ekim 2000 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri ve Askeri Teknik Alanlarda İş Birliğine Dair Anlaşma esasları doğrultusunda,

Eşitlik ve ortak fayda temelinde askeri eğitim öğretim alanındaki işbirliğini geliştirme ve ilerletme isteğini belirterek,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

Madde 1

Amaç

Bu Protokolün amacı; ortak fayda sağlayan diğer eğitim alanlarının yanı sıra eğitim sürecinin ve akademik personele yönelik öğretim ve mesleki gelişimin şekillenmesinde verimli bir etkileşim koşulunu sağlamak amacıyla Tarafların devletlerinin askeri yüksek eğitim kurumları arasında eğitim ve idari kolaylıklara ilişkin doğrudan bağlantı kurulması, esas ve sorumlulukların belirlenmesi ile geliştirilmesidir.

Madde 2

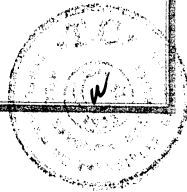
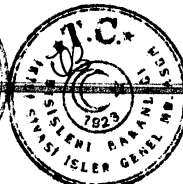
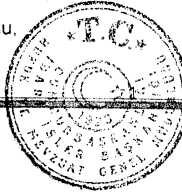
Kapsam

Taraflar, Tarafların devletlerin aşağıdaki askeri eğitim kurumlarında sağlanan eğitime subay/astsubayların ve askeri öğrencilerin karşılıklı katılımını kabul eder:

Türk tarafınca;

Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Üniversitesi;

- (1) Kara Harp Enstitüsü,
- (2) Deniz Harp Enstitüsü,
- (3) Hava Harp Enstitüsü,
- (4) Müşterek Harp Enstitüsü,
- (5) Milli Savunma ve Güvenlik Enstitüsü,
- (6) Kara Harp Okulu,
- (7) Deniz Harp Okulu.

- (8) Hava Harp Okulu,
- (9) Atatürk Stratejik Araştırmalar Enstitüsü,
- (10) Alparslan Savunma Bilimleri Enstitüsü,
- (11) Barbaros Deniz Bilimleri ve Mühendisliği Enstitüsü,
- (12) Hezarfen Havacılık ve Uzay Teknolojileri Enstitüsü,
- (13) Fatih Harp Araştırmaları Enstitüsü,
- (14) Kara Astsubay Meslek Yüksek Okulu,
- (15) Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu,
- (16) Hava Astsubay Meslek Yüksek Okulu,
- (17) Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu,

Özbekistan tarafınca;

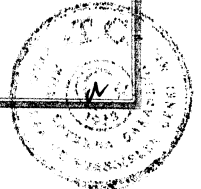
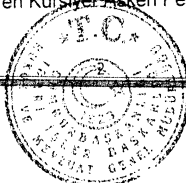
- (1) Özbekistan Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetler Akademisi,
- (2) Chirchic Tank Komuta Mühendislik Yüksek Okulu,
- (3) Semerkand Askeri Otomobil Komuta Mühendislik Yüksek Harp Okulu,
- (4) Taşkent Bilgi Teknolojileri Üniversitesi Özel Fakültesi.

Madde 3

Tanımlar

Bu Protokolün amacına uygun olarak aşağıdaki tanımlar şunlardır:

1. "Askeri Personel": Bu Protokol çerçevesinde Tarafların devletlerinden birinin Silahlı Kuvvetlerine mensup olup, bu Protokolün amaçları için diğer tarafın ülkesinde bulunan personeli ifade eder. Askeri Personel tabiri, kursiyer ve kursiyer olmayan askeri personeli içerir.
2. "Kursiyer Askeri Personel": Bu Protokol çerçevesinde eğitim ve öğretim görmek için seçilen Türk Silahlı Kuvvetleri ve Özbekistan Silahlı Kuvvetleri personeli ifade eder.
3. "Kursiyer Olmayan Askeri Personel": Bu Protokolün amaçları doğrultusunda bir tarafın Silahlı Kuvvetleri tarafından, diğer Tarafın devletinin toprakları üzerinde eğitim ve öğretim vermek için görevlendirilen Kursiyer Askeri Personel dışında kalan Askeri Personeli ifade eder. Aynı deyim eğitmen ve öğretmenleri de kapsar.
4. "Kursiyer Askeri Öğrenci": Bu Protokol çerçevesinde Tarafların devletlerinin harp okullarında, astsubay meslek yüksek okullarında, öğretim kurumlarında ve dengi öğretim kurumlarında eğitim ve öğretim gören Kursiyer Askeri Personeli ifade eder.

5. "Yakınlar": Askeri Personelin eşi ve Gönderen Taraf devletin mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu çocuklarını ifade eder.
6. "Gönderen Taraf": Askeri personelin mensup olduğu Taraf devleti ifade eder.
7. "Kabul Eden Taraf": Askeri personeli ülkesine kabul eden Taraf devleti ifade eder.
8. "Kıdemli Askeri Personel": Gönderen Taraf devletin mevzuatına göre rütbe ve kıdem olarak en üst derecede bulunan; Amirle Kursiyer Askeri Personel arasında irtibat kuran ve Kursiyer Askeri Personelin Gönderen Taraf devletinin hukuki mevzuatına riayetleri ile birlikte Kabul Eden Taraf devletinin mevzuatına ve Amirin emirlerine riayetlerini sağlamaktan sorumlu olan kişiyi ifade eder.
9. "Amir": Askeri Personelin bulunduğu karargâh, kıta veya kurumun amirini ifade eder.
10. "Yetkili Makam":
Türkiye Cumhuriyeti'nde - Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığını;
Özbekistan Cumhuriyeti'nde - Özbekistan Cumhuriyeti Savunma Bakanlığını ifade eder.

Madde 4

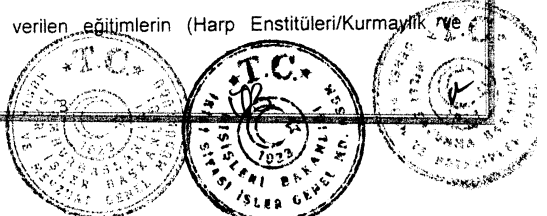
İlkeler

1. Bu Protokolün hükümleri Tarafların devletin ulusal mevzuatı ve uluslararası hukukun genel ilkeleri ve kuralları çerçevesinde icra edilir.
2. Bu Protokolün hükümleri, Tarafların bağlı olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini etkilemez.
3. Taraflar, diğer Tarafın isteği ve kendi olanakları ölçüsünde belirli sayıdaki Askeri Personeli, Tarafların her birinin devletin kendi eğitim ve öğretim birimlerinde eğitim ve öğretim almak/vermek üzere kabul eder.

Madde 5

İşbirliği Alanları

1. Taraflar, aşağıdaki temel konularda işbirliği geliştirir:
 - a. Öğretim amacıyla karşılıklı belirlenen kontenjanlar dahilinde öğrenci ve öğretmen değişimi, bilimsel öğretimin aktarılması, ders oluşturulması, bilimsel ve metodik seminerlere, konferanslara, sempozyumlara ve diğer etkinliklere yönelik katılım sağlanması. Bu kapsamda; karşılıklı olarak,
 - (1) Ön Lisans düzeyinde verilen eğitimlerin (Astsubay Meslek Yüksek Okulları),
 - (2) Lisans düzeyinde verilen eğitimlerin (Harp Okulları),
 - (3) Lisansüstü düzeyinde verilen eğitimlerin (Harp Enstitüleri/Kurmayılık ve Karargâh subaylığı eğitimleri),

(4) Yüksek Lisans ve Doktora düzeyinde verilen eğitimlerin (Enstitüler),

(5) Subay Mesleki Gelişim paterni içerisinde verilen üst düzey yöneticilik/eğitcilik kurs-eğitim sisteminin; temin süreci, müfredat/eğitim ve öğretim programları, eğitim ve öğretim teknikleri, eğitim süresi, tesis ve işletme imkânları, eğitim yardımcı malzeme imkân ve kabiliyetleri, yabancı dil eğitim sistemi gibi ana konu başlıkları çerçevesinde, oluşturulacak heyetler vasıtasıyla bilgi alışverişi/danışmanlık faaliyetleri ile karşılıklı inceleme gezilerinin yapılması,

b. Ortak fayda sağlayacak alanlarda uzmanların eğitimi ve akademik personelin mesleki becerilerinin geliştirilmesi,

c. Modern teknolojik uygulamalar vasıtasıyla eğitim kalitesinin geliştirilmesinin yanı sıra eğitimsel-metodik materyallerin oluşturulmasındaki tecrübeyi geliştirmek amacıyla yeni eğitimsel-metodik materyallerin karşılıklı değişiminin sağlanması.

d. Askeri işbirliği ve eğitim faaliyetlerine yönelik uzaktan görüşme ve internet imkanları değerlendirilerek bilimsel içerikli karşılıklı konferans/sempozyum/panel düzenlenmesi,

e. Türkçe ve Özbekçe öğrenmek üzere yerinde dil eğitimine karşılıklı personel gönderilmesi.

f. Karşılıklı koordine ile tespit edilen ders konularında sınırlı süreli veya eğitim-öğretim yılı boyunca sürekli öğretim elemanı mübadelesi yapılması. Öğretim elemanının dersleri, önceden yapılacak koordinasyonla Türkçe/Rusça veya İngilizce olarak vermesi,

g. Karşılıklı olarak eğitime ilişkin hususlarda, talep halinde; Türkçe, Rusça veya İngilizce dilinde elektronik ortamda bilgi veya yayın sağlanarak, akademik yayın ve bilgilerin karşılıklı mübadelesi.

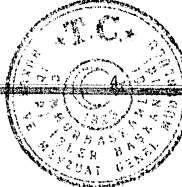
2. Taraflar, eğitimsel ve fiziki kaynakların geliştirilmesi ile ortak fayda temelinde ekipman tedarikini gerçekleştirmek için yeni teknolojilerin paylaşımı konularında işbirliğini teşvik eder.

Madde 6

İşbirliği Şekilleri

İşbirliği aşağıda belirtilen şekillerde sağlanır:

- Tarafların akademik personeli arasında danışma, toplantı ve tecrübe değişimi,
- Taraflar arasında kararlaştırılan konularda uzmanların ve akademik personelin eğitim vermesi,
- Taraflar arasında eğitim ve öğretim faaliyetlerine yönelik tatbikat, harp oyunu, seminer, sempozyum, panel ve konferans vb. etkinliklere personel ve öğrenci düzeyinde katılım sağlanması,

- d. Tarafların, ortak çıkar öngörülen proje ve programlara birlikte katılması,
- e. Güncel ve karşılıklı menfaatleri ilgilendiren konular üzerinde ortak bilimsel araştırma projelerinin gerçekleştirilmesi,
- f. Tarafların işbirliğine dayalı araştırma faaliyetlerine birlikte katılması,
- g. Tarafların öğrencilerinin ve akademik personelinin; öğrenme, öğretim ve Tarafların askerî eğitim kurumlarında ve Silahlı Kuvvetlerinin idaresinde liyakat eğitiminin artırılması konularına yönlendirilmesi.

Madde 7

Planlama

Taraflar; bu Protokolün uygulanması maksadıyla tarafların Yetkili Makamları arasındaki faaliyetlerin adı, şekli, zamanı, yeri, katılımcı sayısı ile bu faaliyetlerin organizasyonu ve icra edilmesi ile ilgili diğer hususları da içeren yıllık işbirliği planları hazırlar.

Madde 8

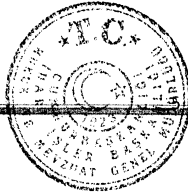
Eğitim Dilleri

1. Eğitim Türkiye'de Türkçe, Özbekistan'da Rusça dilinde icra edilir. İhtiyaç halinde İngilizce dilinden istifade edilir.
2. Kabul Eden Taraf, Askeri Personelin Kabul Eden Tarafın dilini öğrenme konusunda bir talebi olduğunda bunu karşılayacak tedbiri alır. Bu dil eğitimi; taraflar başka bir mutabakata varmadıkça, ücretsiz olarak verilir.

Madde 9

Eğitim Esasları ve Yükümlülükler

1. Bu Protokol esasları kapsamında, karşılıklı olarak eğitim kurumlarına tefrik edilecek personel ve öğrencilerin seçimi, Kabul Eden Tarafın belirleyeceği eğitim ve öğretim seçim kriterlerine/deneyimine uygun yapılır.
2. Eğitim programları, belgeler, eğitim malzemesi ve teçhizatı, sınavlar, kurs raporları ve eğitim dönemi sonundaki sertifikalar/dereceler Kabul Eden Tarafın ilgili kurumunca sağlanır.
3. Kabul Eden Tarafın ulusal sırlarıyla ilgili belirli derslere katılıma kısıtlamalar konulabilir. Askeri Personel eğitim süresince elde edebileceği gizli ve üzeri gizlilik dereceli bilgiyi koruyacak ve yaymayacaktır. Bu kısıtlama sadece kursun bitimine ya da Askeri Personelin ülkesine dönmesine kadar değil, bu anlaşmanın sona ermesinden sonra da sürer.

4. Yükümlülükler;
 - a. Taraflar, subayların yararlanacağı eğitim kurumlarındaki kontenjanlara karşılıklı ve dengeli olarak personel gönderme konusunda gayret göstereceklerdir.
 - b. Her iki taraf, kursun başlamasından en az 12 (oniki) ay öncesinden kontenjan isteklerini bildirir ve tahsis yapılıp yapılamayacağını vakit geçirmeden teyit ederler. Kişilere ait bilgiler eğitimin başlamasından en geç 2(iki) ay önce gönderilir.
5. Teçhizat ve Malzeme:
 - a. Eğitim süresince hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde kullanılmak üzere Askeri Personele verilen teçhizat ve malzeme, eğitim ve öğretim yılı sonunda geri alınır.
 - b. Bu teçhizat ve malzemenin mevcut koşullar altında iyi bir şekilde kullanılması ve muhafazasından, teçhizatı ve malzemeyi alan Askeri Personel sorumludur.

Madde 10

Yargılama ve Disiplin

1. Askeri Personel ile Yakınları, Kabul Eden Taraf devletin yasalarına ve yürürlükteki mevzuatına tabidir ve ceza yargı yetkisi Kabul Eden Tarafa aittir.
2. Askeri Personel; Kabul Eden Tarafın cezai ve inzibati mevzuatı bakımından, askeri şahıslar gibi telakki edilir. Münhasıran Gönderen Taraf devletin malına karşı Gönderen Tarafın Askeri Personeli veya Yakınları tarafından işlenen suçlarda Gönderen Tarafın yargı yetkisi geçerli olur.
3. Kabul Eden Taraf, Askeri Personel hakkında bir ceza soruşturması yaptığında, bu durumu gecikmeksizin Gönderen Tarafa bildirir.
4. Kursiyer Askeri Öğrenciler; Kabul Eden Taraf devletin disiplin hukukuna tabidir. Bu Protokol kapsamında Kabul Eden Taraf ülkesine gelen diğer bütün personelin;
 - a. Taksirli suçlar hariç tarafların ceza kanunlarında suç sayılan eylemleri işlemeleri halinde veyahut ikili dostluk ilişkileri ile askerlik onur ve vakarına yakışmayacak nitelikteki eylemleri işlemeleri halinde bu Protokol kapsamındaki kursiyerlik statüsü sona erdirilir.
 - b. Niteliği ve ağırlık derecesi bakımından yukarıda açıklanan eylemlerden daha hafif nitelikteki eylemleri işlemeleri halinde kendileri yazılı olarak uyarılır. Birden fazla yazılı olarak uyarılmaları halinde kursiyerlik statüsü Kabul Eden Devletçe sonlandırılabilir.
5. Kursiyerlik statüsü sonlandırılan Askeri Personel, Kabul Eden Devlet tarafından yetkili makama bildirilir.

Madde 11

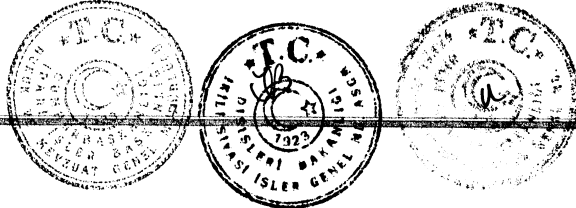
Zarar/Ziyan ve Tazminatlar

1. Taraflardan her biri, Kursiyer Askeri Personel tarafından eğitimin ifası sırasında ve ifası maksadıyla diğer tarafın mallarına karşı ika edilen zarar ve hallerden dolayı tazminat taleplerinden feragat eder.
2. Taraflar, Askeri Personelin, bu Protokolün içerdiği faaliyetlerin icrası dolayısıyla yaralanmaları, sakatlanmaları veya ölümleri hallerinden doğacak tazminat taleplerinden feragat eder.
3. Yukarıda sayılan haller dışında taraflara verilen zararlar bakımından, zarar gören tarafa, tarafların mutabık kalacağı bir tazminat ödenir. Tarafların kendi aralarında mutabakata varamaması durumunda Kabul Eden Tarafın yetkili yargı yerinin nihai kararına göre tazminat ödenir.

Madde 12

Mali Hususlar/Masraflar

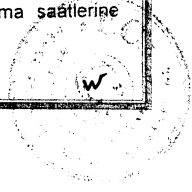
1. Gönderen Taraf gönderdiği Askeri Personelin aşağıdaki konularda harcamalarını ulusal mevzuatına uygun olarak karşılar;
 - a. Gidiş, dönüş ve ulaşım masrafları,
 - b. Kaybedilmiş veya hasar görmüş askeri elbise veya şahsi teçhizat tazminatı.
2. Her iki Taraf eğitime gönderilecek personel için karşılıklılık ilkesine uygun olarak eğitim ve öğretim ücreti talep etmeyecektir.
3. Kabul Eden Taraf, Kursiyer Askeri Öğrencinin giyim kuşam (Kabul Eden Tarafın emsali kendi öğrencileri için tespit edilmiş olan istihkaklar üzerinden) masraflarını karşılamayı taahhüt eder.
4. Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, tarafların temsilcilerinin uluslararası ulaşım masrafları Gönderen Tarafça, konaklama, ve ülke içi tur/gezileri kapsayan ulaşım masrafları ise Kabul Eden Taraf tarafından karşılanır. Mümkün olduğu hallerde, Askeri Personel Tarafların askeri hava/kara ulaşım araçlarından ücretsiz istifade edebilir.
5. Kabul Eden Tarafın devletine ait, ilgili mevzuat hükümleri kapsamında, Kabul Eden Tarafça Kursiyer subay ve astsubaya aylık maaş, Kursiyer Askeri Öğrencilere harçlık ödemesi yapılır.
6. Yurtdışına yapılan tetkik ve kültür gezilerine ait harcamalar için yolluk ve yevmiyeler, Gönderen Taraf tarafından karşılanır. Yurtdışı gezileri mecbur kılınamaz ve katılım, Gönderen Tarafın mutabakatı ile olur.

Madde 13

Müteferrik Hususlar

1. Kabul Eden Taraf, Askeri Personelin havaalanında/deniz limanında karşılanmasını ve eğitim için ilk gelişlerinde askeri eğitim kurumuna yerleştirilmelerini sağlar.
2. Sağlık Hizmetleri ve Sosyal Tesisler;
 - a. Eğitim ve öğretim görecek Askeri Personel ve Yakınları tarafların kendi ulusal mevzuatına göre genel sağlık sigortasına dahil edilir ve prim ödemeleri, Kabul Eden Tarafça karşılanır.
 - b. Askeri Personel ve Yakınları, Kabul Eden Tarafın Silahlı Kuvvetlerindeki emsallerinin tabi olduğu statü dahilinde; sosyal ve idari hizmet kolaylıklarından (orduevleri, kantin vb.) yürürlükteki mevzuat uyarınca yararlandırılır.
3. Taraflar, Askeri Personele aşağıdaki şekilde kalacak yer sağlayacaktır;
 - a. Bekar Kursiyer subay/astsubay ve 12 aydan daha kısa süre için gelen Kursiyer subay/astsubay, rütbelerine uygun misafirhanede kalır ve Kabul Eden Tarafın belirleyeceği tarife göre ödeme yapar.
 - b. Eğitim süresi 1 (bir) eğitim ve öğretim yılı ve/veya daha uzun süreli ise ailesi ile gelen Askeri Personele uygun apart daire/daire sağlanır ve Kabul Eden Tarafın belirleyeceği tarife göre ödeme yapar. Daire makul ölçülerde mobilyalı olur. Mutfak malzemeleri dışındaki ev eşyalarının bir listesi ayrıca mübadele edilir.
 - c. Aile fertleri sayısı ve kalacak yer ile ilgili bilgi en az 2(iki) ay önceden Kabul Eden Tarafa ulaştırılır.
4. Askeri Kıyafet/Üniforma;
 - a. Kabul Eden Tarafta kaldıkları sürece, kursiyer subay/astsubaylar kendi ulusal üniformalarını giyer ancak kurum dışında sivil elbiseli olarak bulunur.
 - b. Herhangi bir faaliyet için giyilecek olan kıyafet, gerçek ihtiyaçlara ve Kabul Eden Tarafın Silahlı Kuvvetlerinin kıyafet kararnamesine en uygun kıyafet olacaktır.
 - c. Kursiyer Askeri Öğrenciler ise, Kabul Eden Taraf Devletinin uyguladığı kıyafet mevzuatına tabidir. Bu öğrenciler, Gönderen Taraf tarafından verilecek bir askeri sembolü, tanıma amacıyla üniformalarına takabilir.
5. İzinler;
 - a. Kursiyer Askeri Personel,
 1. Kabul Eden Taraf emsallerinin yararlandıkları normal izin haklarından faydalanır.
 2. Kabul Eden Tarafta uygulanan haftalık ve günlük çalışma saatlerine tabidir.

3. Garnizon içi izinler Kursiyer Askeri Personelin bağlı olduğu amir tarafından verilir.

4. Kabul Eden Tarafın ülkesi dâhilindeki garnizon dışı izinler, Gönderen Tarafın da uygun görmesi halinde, personelin bağlı olduğu amir tarafından verilir.

5. Kabul Eden Tarafın ülkesi haricinde kullanılacak izinler her iki Tarafın yetkili makamları arasında varılacak mutabakata göre, Gönderen Taraf yetkili makamınca verilir.

6. Gönderen Tarafın milli bayramlarında, Kabul Eden Taraf Silahlı Kuvvetleri makamlarınca, öğrencilere izin belgesi verilebilir. Ancak, öğrenciler bu tür belgeler için hak talep edemezler.

b. Kursiyer Olmayan Askeri Personel, Gönderen Taraf Devletinin ilgili mevzuatına tabidir.

6. Vefat;

a. Askeri Personel veya Yakınlarının ölümü halinde; Kabul Eden Tarafa gömülmesi veya ölüm yerinden Gönderen Tarafa ulaşım sağlayabilen hava/deniz limanına nakli, cenazenin Gönderen Taraf yetkili makamına teslim edilinceye kadar muhafazası, Gönderen Tarafa ulaşım sağlayacak şekilde sıhhi koruma tedbirlerinin alınmış olması, ücret taleplenebilir, Kabul Eden Tarafın sorumluluğundadır.

b. Ölünün Kabul Eden Tarafa defnedilmesi veya Gönderen Taraf ülkesine gönderilmesine karar verilmesi, askeri tören istenip istenmemesi Gönderen Taraf Yetkili Makamının görev ve sorumluluğundadır. Askeri tören istenildiği takdirde, Kabul Eden Tarafa mensup, eşit askeri personele uygulanan törenler emsal alınır.

7. Gümrük ve Pasaport İşlemleri;

a. Askeri Personel ve Yakınları, Kabul Eden Tarafın ülkesine giriş-çıkışta ve bu ülkede buldukları sürece, Kabul Eden Tarafın gümrük mevzuatına tabidir.

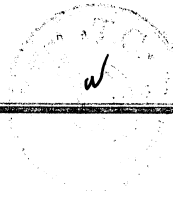
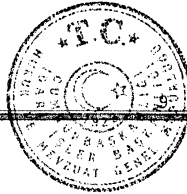
b. Askeri Personel ve Yakınları, Kabul Eden Devlette yürürlükte olan yabancıların ikamet ve seyahatleri hakkındaki mevzuata tabidir.

c. Süresi 1 (bir) yıl ve daha fazla olan eğitime tabi Kursiyer Askeri Personelin Yakınları, her yıl 1 (bir) ayı geçmemek kaydı ile Kabul Eden Taraf ülkesinde bulunabilir. Bu konuda gerekli vize kolaylıkları sağlanır. Acil durumlarda bu süre Kabul Eden Tarafın müsaadesi ile uzatılabilir.

8. Olağanüstü Durumlar;

a. Askeri Personel, Kabul Eden Taraf ülkesinde iken, üçüncü devletle yapılacak herhangi bir silahlı çatışmaya katılamaz ve iç güvenlik amacıyla kullanılamaz.

b. Askeri Personele, bu Protokolle belirlenmiş görevler (eğitim ve öğretim) dışında görevler verilemez.

c. Kabul Eden Tarafın üçüncü bir ülke ile savaşa girmesi halinde, gerginlik durumunda ya da olağanüstü durumlarda, Askeri Personel ve Yakınlarının durumu ve geri çekilmesi hususu tarafların Yetkili Makamları arasında müşterek olarak kararlaştırılır.

9. Şahsi Borçlar: Askeri Personel, Kabul Eden Tarafın eğitim kurumlarına ait birimlerde, hangi sebeple olursa olsun Kabul Eden Taraf ile ilişkisini kesmeden önce, şahsi ve Yakınlarının borçlarını tasfiye etmek zorundadır.

Madde 14

Uyuşmazlıkların Çözümü

Bu Protokolün uygulanmasından veya yorumlanmasından doğan herhangi bir uyuşmazlık Taraflar arasında istişare ve/veya görüşmeler yoluyla çözülür ve çözüm için herhangi bir ulusal veya uluslararası mahkemeye ya da üçüncü tarafa başvurulmaz.

Madde 15

Tadil

Bu Protokole ilişkin tadiller, Tarafların ortak yazılı rızası ile yapılabilir. Yapılan tadiller, Protokolün ayrılmaz bir parçası olarak aynı dokümanlar şeklinde hazırlanır ve Protokolün 16'ncı maddesi hükümlerine uygun olarak yürürlüğe girer.

Madde 16

Yürürlüğe Giriş

İşbu Protokol, Tarafların, anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli yasal usullerin tamamlandığını diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Madde 17

Yürürlük Süresi ve Sona Erdirme

1. Bu Protokol, 5 (beş) yıl yürürlükte kalır ve Taraflardan herhangi birinin diğer Tarafa Protokolün yürürlük süresinin bitiminin en az 6 ay öncesinden diplomatik yollarla yazılı olarak sona erdirmeye göndermediği takdirde Protokol birbirini izleyen 1 yıllık süreler için kendiliğinden uzar.
2. Eğer bu Protokolün tadilinde veya bir uyuşmazlığın çözümünde Taraflar arasında bir mutabakat sağlanamazsa, Taraflardan her biri 90 günlük yazılı bir ön bildirim ile bu Protokolü sona erdirebilir. Fesih işlemi bildirim diğer Tarafça alınmasından 90 gün sonra yürürlüğe girer.

3. Taraflarca aksi yönde kararlaştırılmadıkça; Protokolün sona ermesi, bu protokol çerçevesinde başlamış olan ve fesih tarihinden önce sürmekte olan veya tamamlanmamış olan proje ve programları etkilemez.

Madde 18

Metin ve İmza

1. Bu Protokol, 26 Temmuz 2017 tarihinde Taşkent'te Türkçe, Rusça ve İngilizce dillerinde hepsi aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. İhtilaf halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.
2. Bu Protokol, kendi Hükümetlerince gerektiği gibi yetkilendiren kişiler tarafından imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Nurettin CANIKLI

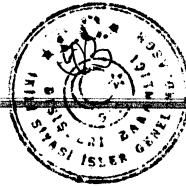
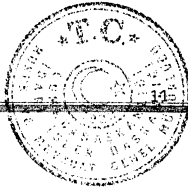
Millî Savunma Bakanı

ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Korg. Kabul Raimoviç BERDİYEV

Savunma Bakanı

TBMM Basımevi - 2019